

El futur de la mediació

JORDI FABRELLAS PAYRET - VICEDEGÀ DEL COL·LEGI D'ENGINYERS TÈCNICS INDUSTRIALS

El progrés d'una societat porta aparellat l'augment del nombre de conflictes de tota mena: civils, empresarials, mercantils, de convivència, etc., que solen acabar als jutjats. Però aquest mateix progrés social comporta que en el moment de resoldre els conflictes no només es pensi a solucionar-los per la via judicial sinó que es considerin altres vies no tan traumàtiques com poden ser l'arbitratge o la mediació.

Quan sentim paraules com *demanda judicial* la majoria tenim clar que això representa un procés que requereix un procurador, un advocat... i que l'objectiu final és cercar una solució al conflicte generat mitjançant la sentència d'un jutge. Moltes vegades, però, no sol ser del grat de totes les parts i a vegades, de cap.

A la paraula *arbitratge* no hi estem tan acostumats. És una paraula que ens recorda a la figura de l'home que vesteix de negre en els partit de futbol. El procés no és desconegut però segurament el seu procediment sí. Dit molt ràpidament, representa la designació d'un àrbitre que pot ser un advocat, un tècnic, és a dir, no serà un jutge. El seu procés és privat, tot i que les seves resolucions són executables judicialment.

Per contra, la mediació és un mot molt desconegut. Potser ens és familiar per les pel·lícules en què, per exemple, els terroristes prenen ostatges i fan les seves exigències a les autoritats. Llavors intervé la figura del mediador entre les dues parts per intentar alliberar-los. Doncs la mediació és el procés en què dues parts, voluntàriament i mitjançant l'ajuda d'un tercer, el mediador, que és imparcial i neutral, procuren per si mateixes arribar a un acord per resoldre el conflicte de manera satisfactòria per a totes les parts.

La mediació és una bona eina per intentar resoldre un conflicte quan amb la negociació prèvia no n'hi ha hagut prou per trobar una solució acceptada, ja que es desenvolupa en un entorn o ambient neutral i relaxat, és confidencial i, per tant, el contingut de les sessions no es pot divulgar ni a petició judicial, i és totalment lliure, ja que en qualsevol moment qualsevol part pot desistir de la mediació i emprendre un procediment per via arbitral o judicial.

En el nostre sistema legal la mediació acostuma a ser ràpida i àgil i té una durada màxima d'uns tres mesos. Té uns costos molt econòmics si el comparem amb els de l'arbitratge tradicional o judicial, ja que el seu cost pot representar un estalvi de prop del setanta-cinc per cent. Té un alt grau d'èxit tant en la resolució dels conflictes, amb prop d'un vuitanta per cent d'efectivitat, com en el compliment dels seus acords, en aquest cas de prop d'un noranta per cent, que tenen garantida la seva execució immediata per via judicial.

En la mediació l'acord s'assoleix mitjançant les aportacions de les parts, el mediador només ajuda i controla el procés, fins que les parts, per si mateixes, arriben a un acord, i com que l'acord ha estat fruit del diàleg, fa que les relacions, normalment, no es trenquin.

La història de Catalunya ens mostra que aquest esperit, aquest gen de la mediació, és molt present en la societat, i que en els temps actuals de canvis constants dels entorns econòmics, socials, generacionals... es generen moltes més situacions conflictives que necessiten solucions ràpides i pacífiques i, per tant, la mediació. En una societat responsable i pacífica com la catalana, és el futur per la resolució de la majoria dels conflictes generats tant si són emocionals, generacionals, comercials, professionals, polítics, etc. La mediació és un procediment, però sobretot, una aptitud i una actitud, plenament integrada en la nostra societat, que necessita el suport institucional de l'administració per la seva difusió com a eina essencial per la resolució dels conflictes. És garantia d'un procés ràpid, econòmic, confidencial, executable judicialment, que ajuda a mantenir les relacions de les parts i que té un alt grau d'èxit.